

Visie werkgroep vrijetijdseconomie en recreatie

Visie

Norg is het toeristisch hart van de Kop van Drenthe met een toekomstbestendig, kwalitatief hoogwaardig aanbod passend bij de wensen van de gast en passend binnen de randvoorwaarden gesteld door het behoud van de natuurwaarden, cultuurhistorische waarden, economisch rendement en de leefbaarheid in het dorp.

Strategie

Verblijfsrecreatie

Om te komen tot een toekomstbesteding, kwalitatief hoogwaardig aanbod dient een masterplan opgesteld te worden.

Uitgangspunt is dat de Norgerduinen beschikbaar zijn voor hoogwaardige verblijfsrecreatie.

Oplossingsrichtingen voor het masterplan zijn;

1. Ruilverkaveling
2. Sanering
3. Dubbelbestemming mogelijk is mits volledig voldaan wordt aan randvoorwaarden/kwaliteitsnormen.

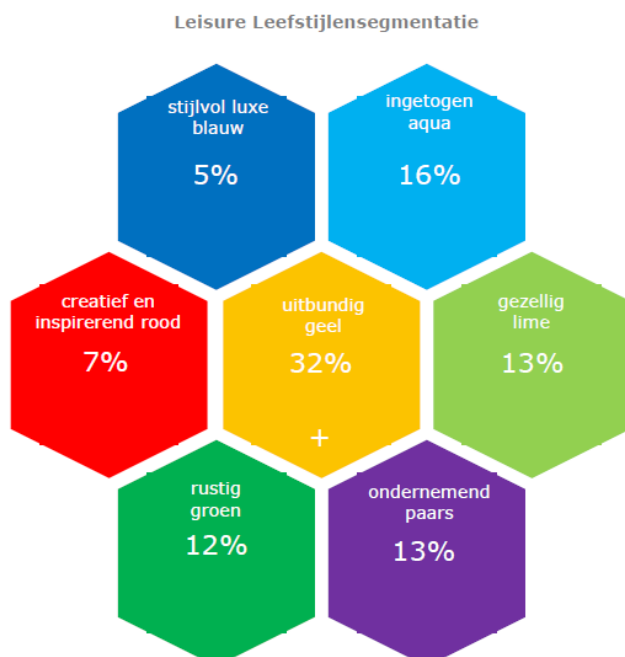
Handhaving dient een integraal onderdeel te zijn van het masterplan.

Primaire focus op de uitbundig gele gast

Uit onderzoek van Staatsbosbeheer en de provincie Drenthe (2016) blijkt jaarlijks 274.000 keer een bezoek wordt gebracht aan de bossen van Norg. 32% van de bezoekers is te typeren als de uitbundig gele gast. 63% van de bezoekers van de komt in de bossen om te wandelen, 39% komt voor een horecabezoek, 29% komt om te fietsen en 20% om de hond uit te laten. Tijdens een gemiddeld bezoek wordt € 13,10 uitgegeven. Meer informatie over het onderzoek vindt u in bijlage 1.

Het gemiddelde rapportcijfer is een 7.7, terwijl het landelijk gemiddelde een 7.9 is.

De primaire focus voor de Norgerduinen is gericht op de 'uitbundig gele' gast/doelgroep. De uitbundig gele gast is een veel geziene gast in Norg en omgeving. Deze gast biedt tevens veel perspectief voor het gebied en past goed bij Norg en omgeving. Meer informatie over de doelgroep uitbundig geel vindt u in bijlage 2.

Natuurwaarden & cultuurhistorische waarden dienen in stand te worden gehouden en versterkt

Deze waarden zijn van belang voor de meeste menselijke activiteiten zoals die nu in Norg en omgeving plaatsvinden zoals wonen, landbouw en veeteelt, recreëren, toerisme en vrijetijdsactiviteiten. Juist vanwege deze waarden is Norg van oudsher het toeristische hart van de Kop van Drenthe.

De natuurlijke uitstraling van de Norgerduinen moet worden versterkt.

Recreatief toeristisch aanbod draagt bij aan de leefbaarheid en de economie

Evenementen voegen iets toe aan het aanbod, maar heb aandacht voor de leefbaarheid ten tijde van het evenement voor de omgeving en verblijfsrecreatie (geluid, belasting van het gebied, afsluiten van de wegen).

Een onderzoek van SBB en de provincie Drenthe uit 2016 toont aan dat de bossen van Norg door de bezoekers worden gewaardeerd met een 7.7, terwijl het gemiddelde in Drenthe een 7.9 is. Dat is een zorgwekkend gegeven. Als we het toeristische hart van de Kop van Drenthe willen blijven dan moet het uitgangspunt in elk geval zijn dat we een hoger cijfer scoren dan het gemiddelde in Drenthe.

Een veel terug komende constatering is dat de uitstraling en kwaliteit van een (groot) gedeelte van de recreatiewoningen, afbreuk doen aan de omgeving en de beleving van de omgeving. Ook de kwaliteit van (het onderhoud van) de bospaden wordt vaak genoemd.

Aanbevelingen;

1. Kwalitatief goede recreatieve infrastructuur geschikt voor diverse gebruikers rekening houdende met zonering. Uitgangspunt is dat iedereen welkom is, maar niet iedereen altijd overal.
2. Kwaliteit van de bewegwijzering en verwijzingen naar de voorzieningen moet sterk verbeterd worden.
3. Vindbaarheid parkeervoorzieningen moet worden verbeterd en startpunt zijn voor diverse routes. Waar nodig dienen hiervoor parkeerfaciliteiten te worden toegevoegd.
4. De fysieke en digitale informatievoorziening moet op orde zijn.
5. Samenwerking tussen en met ondernemers, de stichting Kop van Drenthe, terrein behorende organisaties en particulieren, evenementen en activiteiten dragen bij aan de bekendheid en vindbaarheid van het toeristisch recreatief aanbod in en om Norg.
6. Aantrekkelijke verbindingen tussen het centrum, de verblijfsrecreatieve gebieden, natuurgebieden en de toeristische trekpleisters in en rondom Norg realiseren.
7. De ontwikkelingen voor Natuur- en landschapsboerderij bij het Noordsche veld worden toegejuicht. Dit juist omdat een dagrecreatieve attractie in Norg wordt gemist en omdat het plan zich richt op de uitbundig gele doelgroep.

Verblijfsrecreatie draagt bij aan de leefbaarheid en de economie

Voorwaarde om het toeristische hart van de Kop van Drenthe te blijven is dat het verblijfsrecreatieve aanbod toekomstbestendig blijft en blijft inspelen op de telkens veranderende wensen van de gast.

Blijven leunen op de aantrekkingskracht die er van oudsher was hierbij een grote valkuil en tegelijkertijd een uitdaging

Het recreatieve aanbod van onder meer Norgerduinen is nodig voor het economisch rendement van Norg.

Uitgangspunten verblijfsrecreatie;

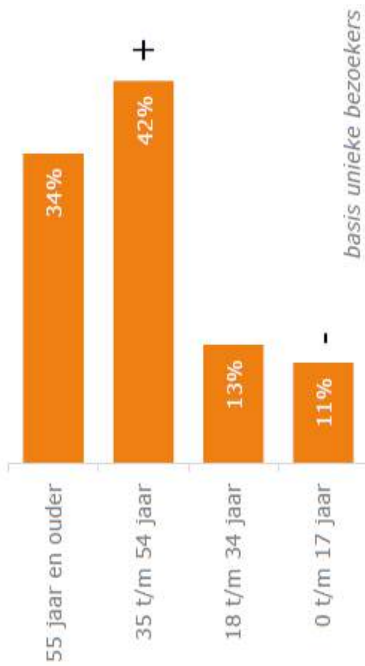
1. Bedrijfsmatig geëxploiteerde bestaande verblijfsaccommodaties de ruimte geven om te ondernemen, zodat in kan worden gespeeld op de ontwikkelingen in de sector.
2. Nieuwvestiging alleen toestaan als het werkelijk iets toevoegt.
3. Inzetten op kwaliteitsverbetering en verbreden van het aanbod
4. Uit de markt nemen van aanbod is een optie door bijvoorbeeld sanering

Onderlegger

Bijlage 3 is door de werkgroep gebruikt als startnotitie om vervolgens stap voor stap te komen tot bovenstaande visie.

9. Norg

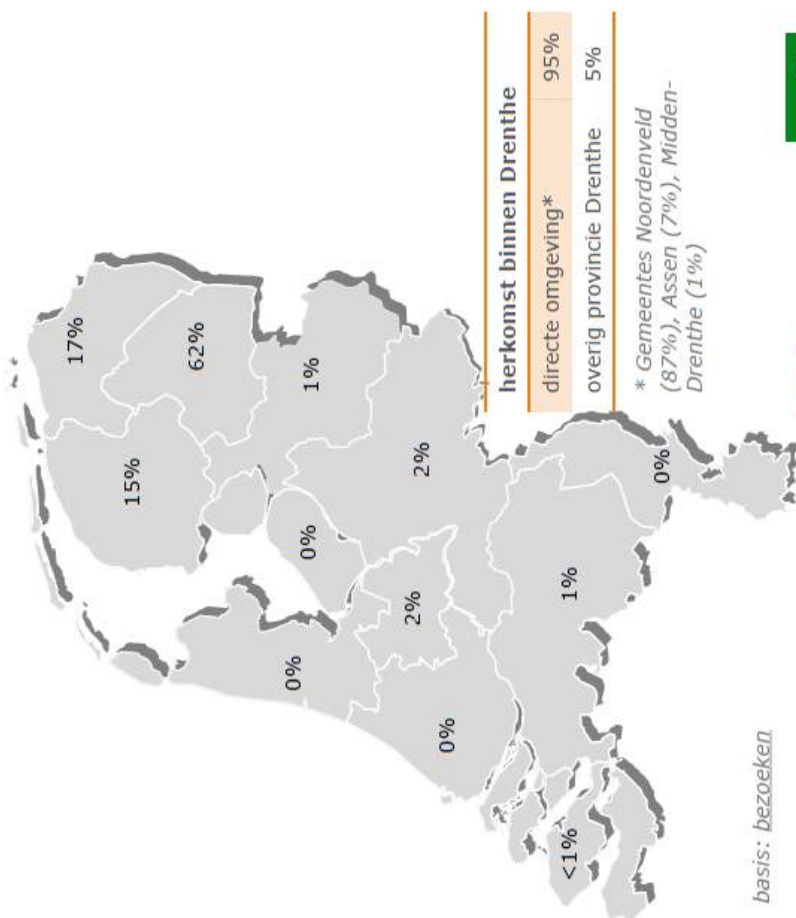
274.000 bezoekers

+/- score is significant hoger/lager dan het totaal bezoekers aan onderzochte natuurgebieden in Drenthe

basis: unieke bezoekers

aantal keren bezocht op jaarbasis in 2015

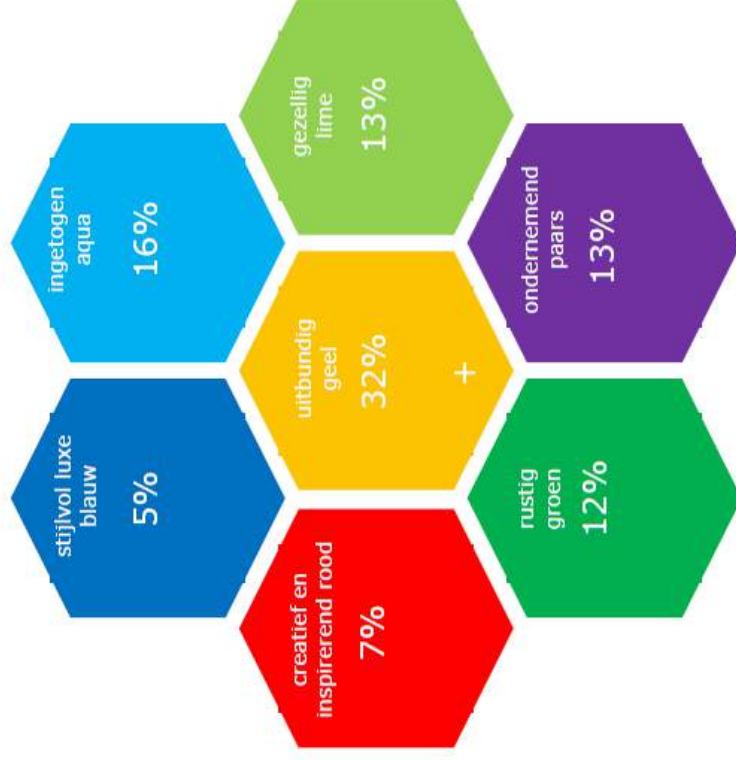
1 bezoek	41%	113.000
2 - 3 bezoeken	37%	103.000
4 - 9 bezoeken	7%	20.000
10 - 24 bezoeken	5%	14.000
25 - 49 bezoeken	2%	6.000
50+ bezoeken	3%	7.000
Onbekend	4%	11.000

basis: unieke bezoekers

9. Norg

274.000 bezoekers

Leisure Leefstijlsegmentatie

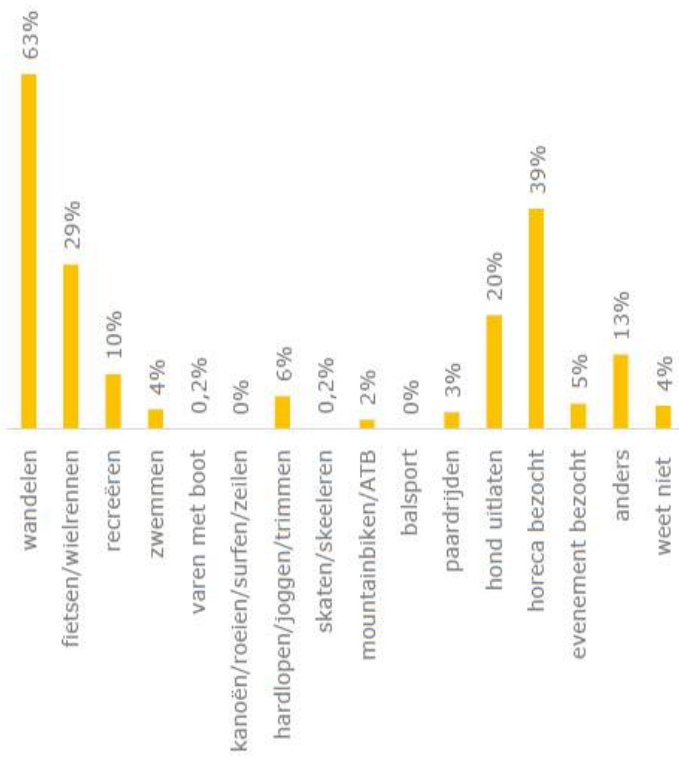

+/- score is significant hoger/lager dan het totaal bezoekers aan onderzochte natuurgebieden in Drenthe

basis alle figuren op deze pagina: unieke bezoekers

nbt•nipo
research

Ondernomen activiteiten tijdens het meest recente bezoek

€ 13,10

per persoon uitgegeven aan het meest recente bezoek

provincie Drenthe Recreatieschap Drenthe

Bijlage 2 Uitbundig geel

Uitbundig Geel 18,2%
De recreanten uit de gele belevingswereld zijn echte levensgenieters die graag samen met anderen actief en sportief recreëren.

Karakter en waarden

	% in Doelgroep	Index t.o.v. gemiddelde
Vrolijk	60%	219
Spontaan	58%	247
Enthousiast	55%	254
Energiek	21%	232
Vlot	17%	261
Joviaal	10%	175
Vriendschap	77%	124
Genieten van het leven	74%	125
Enthousiasme	58%	227

Demografisch profiel
44% startende families (index 117)
39% is middelbaar opgeleid (index 122)
64% heeft een inkomen tussen modaal en 2 x modaal (index 107)

lekker bakken
lekker verzorgd worden
mezelf verwennen
samen met vrienden en vriendinnen
attracties en evenementen

SmartAgent

Uitbundig Geel 18,2%

Dagrecreatie is:

Genieten van het leven	70%	122
Op zoek gaan naar gezelligheid en vermaak,	57%	130
Er op uit gaan om attracties of evenementen te bezoeken	39%	138
Samen met een groep vrienden op pad	38%	146
Sportief bezig zijn	24%	128
Kan je echt naar uitkijken	37%	127
Contact met anderen	24%	145
Echt verwennerij	22%	163
Entertainment	16%	146
Leuk om voor te bereiden	11%	137

Favoriete activiteiten:
Winkelen voor je plezier, stedentripdagje naar een "onbekende" stad 76%
Bezoek aan een dierentuin, speeltuin of pretpark, kinderboerderij of rommelmarkt 66%
Bezoek aan een evenement (beurs, tentoonstelling muziek-evenement en dergelijke) 56%
Watersport en recreatie (zwemmen, varen, vissen) 50%
Wellness en ontspanning (bezoek sauna, zonnebank of beauty centrum) 39%
Cursussen en hobby's (muziek, kookclubs, dans of toneel) 33%

SmartAgent

Bijlage 2

Startdocument werkgroep vrijetijdseconomie en recreatie

Onderdelen van de toekomstvisie wat nader toegelicht:

- **Diversiteit en omvang huidig aanbod verblijfstoerisme**

Er zijn op dit moment (2017) voldoende mogelijkheden voor toeristen om onderdak te vinden in Norg. Er zijn een aantal campings, complex met recreatiebungalows, 2 hotels, een aantal B&B's en daarnaast nog een heel aantal te huren recreatiewoningen van particulieren. De kwaliteit van de te huren recreatiewoningen moet verbeterd worden. Er is momenteel geen behoefte aan uitbreiding van deze mogelijkheden, noch in aantal, noch in capaciteit, uit onderzoek blijkt er in Drenthe zelfs een overschot aan aanbod te bestaan.
- **Aantal recreatiewoningen**

In het hele gebied mogen er geen nieuwe recreatiewoningen meer bijkomen. Er zijn regels en voorschriften m.b.t. omvang en inhoud van vervanging van bestaande recreatiewoningen en deze moeten blijven. Met name in het gehele gebied van de Oosterduinen lijken er teveel recreatiewoningen te zijn gebouwd en is er nauwelijks meer ruimte voor paden en bos om te kunnen wandelen. Er zou een plan gemaakt kunnen worden om tot herverkaveling en/of opkoping te kunnen overgaan, zodat ook dit gebied weer meer natuur krijgt en daarmee toegankelijker wordt voor recreanten en/of toeristen. Er zijn stukken waar de huizen/huisjes dicht op elkaar staan, waardoor eigenaren het nodig vinden om schuttingen, wallen, hekken en afrasteringen aan te brengen, zodat men nog enige privacy heeft. Dit komt de uitstraling van een bos als natuurgebied niet ten goede.
- **Kwaliteit recreatiewoningen**

Mocht er in de toekomst worden besloten tot het toewijzen van dubbelbestemming voor alle recreatiewoningen in het gehele gebied dan zal dit een stimulans zijn voor eigenaren om te investeren in de woningen, waardoor de kwaliteit van het aanbod van recreatiewoningen in de particuliere sector enorm omhoog zal gaan. Ook aan verkrotting, wat nu in het gehele gebied zichtbaar plaats vindt, kan dan een einde komen.
- **Mountainbike routes**

Sinds circa 20 jaar wordt er regelmatig door het bos gereden met mountainbikes, kennelijk is er (vooral ook onder de lokale bevolking) behoefte aan deze vorm van vrije tijdsbesteding. Het zou derhalve goed zijn als er in het hele gebied separate mountainbike paden komen. Paden die zowel door het bos alsmede door de buitengebieden lopen. Doordat er regelmatig door het bos gereden wordt met mountainbikes zijn veel wandelpaden nagenoeg onbegaanbaar geworden (veel modder en water). Dit is zeer hinderlijk voor andere gebruikers zoals wandelaars, joggers en hardlopers. Met een kinderwagen door het bos is niet meer mogelijk en andere gebruikers moeten naast het pad nieuwe (om-)weggetjes maken, die vervolgens ook weer tot pulp worden gefietst.
- **Wandelroutes**

Er moeten meer wandelroutes worden uitgezet en met diverse kleuren worden aangegeven. Deze wandelroutes kunnen dan deels door het bos en deels door de buitengebieden lopen én ook langs (een aantal van) de 27 rijksmonumenten. Op een aantal plaatsen moeten er

overzichtsborden komen, waarop de diverse routes staan aangegeven. Een diversiteit van wandelingen, zowel qua lengte als inhoud kunnen in een boekje worden beschreven, zodat wandelaars ook kunnen lezen en leren over dit prachtige gebied.

Eventuele andere aantrekkelijkheden/bijzonderheden in dit gebied kunnen ook in een dergelijk boekje worden beschreven en opgenomen worden in deze wandelingen. Tevens kan met wandelroutes ook rekening worden gehouden met spertijden voor broedgebieden. Wellicht dat deze content ook in digitale vorm kan worden ontwikkeld, zodat deze via de smartphone gevolgd kan worden.

Daarnaast kunnen er ook routes worden ontwikkeld die langs een lunch of diner plaats komen.

- **Ruiterpaden**

Er zouden, ons inziens, geen aparte ruiterpaden aangelegd hoeven te worden. Deze zijn er nu ook niet en de ruiters die nu regelmatig rijden kunnen prima gebruik maken van de bredere zandpaden die in het gebied zijn. Nog meer (aparte ruiter-) paden aanleggen zou ons inziens teveel aantasting van het gebied betekenen.

- **Fietsroutes**

Er zou gekeken moeten worden of er meer fietsroutes kunnen worden uitgestippeld die, net als de wandelroutes, langs diverse aantrekkelijkheden voeren, zoals rijksmonumenten, bos en buitengebied. Maar ook bv. langs Veenhuizen, Fochteloërveen, grafheuvels, hunnebedden, enz. Ook hier een overlapping mogelijk met wandelroutes met informatieborden over flora en fauna.

- **Andere voorzieningen**

Er is momenteel een belevingspad (Struin-en-Duinpad) voor kinderen in de Langeloërduinen. Misschien kan dit nog wat worden uitgebreid om de aantrekkelijkheid/bekendheid te vergroten. Te overwegen valt een natuurspeelplaats met van natuurlijke materialen "actieve" speeltoestellen en/of een kabouterpad met opdrachten.

Tegelijkertijd moeten we ook niet teveel van deze speciale voorzieningen bouwen, immers bestaat de kans dat deze voorzieningen het natuurlijk karakter van het bos teveel gaan aantasten en kinderen vermaken zich in het bos ook prima (verstoppertje, speuren, dingen verzamelen/zoeken). Om dezelfde redenen ook geen fitnessparcours met toestellen en bordjes: er is een bewegingscentrum met fitnessmogelijkheden, natuur = natuur.

- **Toegankelijkheid gebied**

Zoals reeds gezegd zou de afname van het aantal recreatiewoningen in de Oosterduinen dit gebied toegankelijker kunnen maken voor wandelaars en aantrekkelijker voor eventuele toeristische huurders. Daarnaast hebben aantal eigenaren van huisjes in het bos in het deel tussen de Eenerstraat en de Langeloërweg, doorgaande wegen en zandpaden tot verboden terrein verklaard met bordjes verboden toegang e.d. of zelfs slagbomen. Er zou onderzocht kunnen worden of hier andere maatregelen genomen moeten worden, zodat het bos daarmee weer toegankelijker wordt voor anderen (recht van overpad e.d.).

- **Ongewenste activiteiten**

Het racen met crossmotoren door het bos: echte motorcrossers racen op een motorcrossbaan en niet in een bos. Ook ongewenst is het rijden/racen op quads door het

bos. Deze beide gebruikers veroorzaken veel overlast door herrie en mogelijk gevaar voor andere gebruikers.

- **Eventuele te ontwikkelen activiteiten**
 - een beschrijving op borden van flora en fauna in dit gebied,
 - het gebruik van de vogel herken-app Warbir,
 - nieuwbouw van de Belvédère,
 - nachtwandelingen/stiltewandelingen (particulier initiatief)
 -

Praktische vervolg stappen

1. Inventariseren welke activiteiten/voorzieningen er nu zijn.
2. Een overzicht maken van alle gewenste bestaande én nieuwe activiteiten /voorzieningen.
3. Beoordelen welke activiteiten/voorzieningen passen binnen de visie, met het oog op maximale belastbaarheid.
4. Vanuit dit overzicht het ontwikkelen van een (meerjarig) masterplan, met aandacht voor drie hoofdzaken:
 - niet of slecht passende activiteiten/voorzieningen aanpassen of afbouwen
 - een schema met het tot stand brengen van nieuwe activiteiten/voorzieningen
 - een overzicht van het onderhoud van voorzieningen
 - een overzicht van het organiseren van activiteiten
5. Jaarlijks evalueren en bijstellen van dit meerjarig plan

Voor het ontwikkelen en jaarlijks bijstellen van dit masterplan kan een kleine vaste werkgroep worden geformeerd die overlegt met ondernemers, gemeente en andere belanghebbenden, met als doel om eerder beschreven visie zo goed mogelijke invulling te geven.